

Riihimäen kaupunki

Sosiaalitoimen asiakasmaksut vuonna 2018

2018

Sosiaali- ja terveyslautakunta
12.12.2017 § 180
Voimassa 1.1.2018 alkaen

SISÄLLYSLUETTELO

1. SOSIAALIPALVELUJEN ASIAKASMAKSUT	2
2. AIKUISTEN SOSIAALISEN HYVINVOINNIN PALVELUT	2
2.1. Kotona asumista edistävät palvelut.....	2
2.1.1. Säännöllisen kotihoidon maksut	2
2.1.2 Tilapäinen kotipalvelu ja kotisairaanhoido.....	4
2.1.3. Tukipalvelumaksut	4
2.1.4. Omaishoidon tuen maksut	5
3. AIKUISTEN ASUMISPALVELUT	5
3.1. Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen	5
3.2. Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen	7
3.3. Palveluasuminen.....	7
3.4. Perhehoito	7
3.5. Laitoshoido	8
4. KEHITYSVAMMAISTEN, VAIKEAVAMMAISTEN JA ALLE 65 –VUOTIAIDEN OMAISHOIDON TUKEA SAAVIEN ASIAKASMAKSUT	9
5. LAPSIPERHEIDEN KOTIPALVELUN JA LASTENSUOJELUN MAKSUT	11
5.1. Lapsiperheiden kotipalvelu	11
5.1.1. Tilapäinen kotipalvelu	11
5.1.2. Säännöllinen kotipalvelu	11
5.2. Lastensuojelun maksut	12
5.2.1. Vanhemmilta perittävät asiakasmaksut.....	12
5.2.2. Lapsen tuloista, korvauksista ja saamisista perittävä korvaus	13
6. MUUT MAKSUT	13
6.1. Ensikotimaksut.....	13
6.2. Sosiaalitoimen tilojen vuokraus.....	14
7. MAKSUN ALENTAMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN	14

1. SOSIAALIPALVELUJEN ASIAKASMAKSUT

Sosiaali- ja terveystalvelujen maksuja määrittelevät laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (1992/734) ja asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (1992/912). Asiakasmaksulain 1 §:n mukaan kunnallisista sosiaali- ja terveystalveluista voidaan periä maksu talvelun käyttäjältä, jollei lailla toisin säädetä. Maksu voidaan periä henkilön maksukyvyyn mukaan. Asiakasmaksulain 2 §:n mukaan talvelusta perittävä maksu saa olla enintään talvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Asiakasmaksu on tarkistettava silloin, kun talvelun käyttäjän tai perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut, kun perheen olosuhteet ovat muuttuneet maksun määrittämisen jälkeen, maksu osoittautuu virheelliseksi tai asiakkaan talvelu- ja hoitosuunnitelmaa muutetaan (AsiakasmaksuA 31 §).

Asiakasmaksu tarkistetaan myös silloin, jos asiakas saa kokonaan uuden tulolähteen kuten esimerkiksi hoitotuen tai asumistuen.

Jos maksun määrittämistä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamaan virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista enintään vuoden ajalta (AsiakasmaksuA 31 §)

Kun kunta järjestää talvelut ostamalla ne yksityiseltä talveluntuottajalta, asiakkaalta peritään samat maksut ja korvaukset kuin kunnan itse tuottamista vastaavista talveluista (AsiakasmaksuL 12 §).

Talvelusetelin käyttäjältä ei saa periä asiakasmaksua vaan asiakas suorittaa omavastuusuuden talvelun tuottajalle.

Riihimäen kaupungilla on käytössä talveluseteli. Talveluseteli on yksi vaihtoehto, jolla kaupunki järjestää talveluja asukkailleen. Talveluseteli on sitoumus, jolla kaupunki sitoutuu maksamaan talvelun käyttäjän kunnan hyväksymältä yksityiseltä talvelun tuottajalta hankkimat talvelut kunnan päätöksellä asetettuun talvelusetelin arvoon asti. Talvelusetelimallissa kaupunki antaa talveluiden järjestäjänä asiakkaalle talvelusetelin, jolla asiakas maksaa osan talvelun hinnasta. Asiakas maksaa omavastuusuutena setelin arvon ja talvelun hinnan välisen erotuksen ostaessaan talvelun kaupungin hyväksymältä talvelujen tuottajalta.

2. AIKUISTEN SOSIAALISEN HYVINVOINNIN TALVELUT

2.1. Kotona asumista edistävät talvelut

2.1.1. Säännöllisen kotihoidon maksut

Kotihoidon kuuluvan kotitalvelun osuuden järjestäminen perustuu sosiaalihoitolain (2014/1301) 19 §:ään ja sosiaalihoitoasetuksen (1983/607) 9 §:ään. Kotisairaanhoidon järjestäminen perustuu terveydenhoitolain 25 §:n (2010/1326) mukaisiin kunnan tehtäviin. Sosiaalihoitolain 20 §:n mukaan kotihoidolla tarkoitetaan kotitalvelun ja kotisairaanhoidon tehtävien muodostamaa kokonaisuutta.

Säännöllisellä kotihoidolla tarkoitetaan jatkuvaa ja säännöllistä kotitalvelua ja kotisairaanhoidoa, jos asiakas saa säännöllisesti kotihoidoa enemmän kuin 3 käyntiä kuukaudessa ja käyntien kesto on kuukauden aikana yhteensä yli 1 tunnin.

Kotipalvelu ja kotisairaanhoido voidaan myöntää tilapäisenä enintään 2 kuukauden ajalle.

Säännöllisessä kotihoidossa olevalta asiakkaalta peritään palvelun määrän ja asiakkaiden maksukyvyyn mukaan kuukausimaksutaulukon mukainen maksu. Kotihoidon kuukausimaksu lasketaan palvelun määrästä ja perhekoosta riippuvan maksuprosentin perusteella palvelun käyttäjän / perheen bruttotuloista, joista on ensin vähennetty ns. suojaosuus.

Kuukausimaksu tarkistetaan, jos asiakkaan palvelun tarve muuttuu pysyvästi niin, että maksu vaihtuu eri maksuluokkaan.

Säännöllisen kotihoidon kuukausimaksutaulukko

Perheen- jäsenten määrä	Tulo- rajat €	1-4 h/kk %	4,1-8 h/kk %	8,1-14 h/kk %	14,1-20 h/kk %	20,1-25 h/kk %	25,1-30 h/kk %	yli 30 h/kk %
1	576	14	19	23	27	30	33	35
2	1063	12	16	17	18	19	21	22
3	1667	9	12	14	15	16	17	18
4	2062	7	10	11	12	13	14	15
5	2496	6	8	9	10	11	12	13
6	2866	5	6	7	8	9	10	11

Jos perheenjäsenten määrä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 350 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan 1 prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

Kotihoidon asiakasmaksuja määrättäessä huomioon otettavat tulot:

- Tuloina otetaan huomioon bruttotulot
- Palvelun käyttäjän sekä hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot
- Metsätulo huomioidaan asetuksen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 28 a §:n mukaisesti

Tulot, joita ei huomioida kotihoidon asiakasmaksua määrättäessä:

- Tulot, joita ei oteta huomioon asiakasmaksuja määrättäessä luetellaan asetuksessa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 29 §
- Omaishoidon tuen palkkio

Säännöllisen kotihoidon asiakkaalta laskutettavaa asiakasmaksua määriteltäessä (h/kk) huomioidaan seuraavat asiat

- asiakaskäynnit: hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelman mukaisten tehtävien toteuttaminen ja niiden toteutumisen arviointi
- yhteydenpito asiakkaan kanssa puhelimitse tai muun teknisen välineen avulla
- asiakastietojen kirjaaminen sen tapahtuessa asiakkaan luona/hänen kanssaan
- lääkkeiden koneellinen annosjakelu huomioidaan asiakasmaksua määrättäessä seuraavasti:
  - Annosjakelu 1 = 1,5 tuntia/kk, jos lääkkeitä on 1-3
  - Annosjakelu 2 = 2,5 tuntia/kk, jos lääkkeitä on 4-5
  - Annosjakelu 3 = 3 tuntia/kk, jos lääkkeitä on 6 tai enemmän.

Asiakasmaksun keskeytyminen

Kotona annettavan palvelun keskeytyessä yli viideksi päiväksi, ei kuukausimaksua peritä viisi päivää ylittävältä ajalta. Jos kotona annettava palvelu keskeytyy lyhyemmäksi ajaksi kunnasta johtuvasta syystä tai palvelun saajan ollessa kunnallisessa lyhytaikaishoidossa, ei kuukausimaksua peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta (sosiaalihuoltoasetus).

Säännöllisestä kotihoidosta perittävä enimmäistuntihinta

Kotihoidosta perittävä maksu ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia. Kotihoidon tuntihinta on laskettu asiakkaiden palvelun toteuttamiseen kuluvan työajan mukaan. Säännöllisen kotihoidon tuntihinta (sisältäen vyörytyserät) lasketaan todellisten kustannusten perusteella.

Asiakasmaksun tarkistaminen

Mikäli asiakkaan tulot muuttuvat oleellisesti, asiakasmaksu tarkistetaan. Asiakasmaksu tarkistetaan myös palvelumäärän muuttuessa.

Mikäli asiakas ei anna selvitystä tuloistaan, peritään häneltä palvelun todellisten kustannusten mukainen tuntihinta kultakin palvelu- ja hoitosuunnitelmassa sovitulta tunnilta.

Kotihoidon asiakasmaksutaulukon tuloarajoihin tulleet muutokset huomioidaan asiakasmaksussa 1.1.2018 alkaen. Säännöllisen kotihoidon tulosidonnaiset asiakasmaksut tarkistetaan muutoin 1.4.2018 alkaen.

2.1.2 Tilapäinen kotipalvelu ja kotisairaanhoito

Tilapäisellä kotihoidolla tarkoitetaan palvelua, joka on yksittäisiä käyntejä tietyn rajatun ajanjakson ajan. Kotipalvelu ja kotisairaanhoito voidaan myöntää tilapäisenä enintään 2 kuukauden ajalle. Tilapäisen palvelun maksu peritään, kun käyntejä on kuukauden aikana korkeintaan kolme (3) eikä niiden kesto ole yhteensä yli 1 tuntia kuukaudessa.

Tilapäisen kotipalvelun käyntimaksu on 12,00 €/käynti.

Tilapäisen kotisairaanhoidon käyntimaksu on 12,00 €/käynti. Kotisairaanhoidon käyntimaksun suuruus määritellään valtioneuvoston asetuksella.

Asiakasmaksu tarkistetaan 1.1.2018 alkaen.

2.1.3. Tukipalvelumaksut

Tukipalvelujen järjestäminen perustuu sosiaalihuoltolakiin ja sosiaalihuoltoasetukseen, jonka mukaan kotipalveluina järjestetään myös tukipalveluja, kuten ateriat-, vaatehuolto-, kylvytys-, kuljetus-, saattaja- sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluita.

Tukipalvelujen maksuista ei ole asiakasmaksulainsäädännössä yksityiskohtaista ohjeistusta eikä määräyksiä. Kunnan tulee kuitenkin ottaa maksuja määritellessään huomioon lainsäädännössä olevat maksuja koskevat yleissäännökset.

Ateriapalvelut	
- kotiin vietävä ateria (jäähdytetty)	7,00 €/ateria
Kylvetyspalvelu	
kylvetyspalvelu	10,00 €/kerta
kuljetus (edestakaisin)	4,40 €/kerta
- kuljetus (yhdensuuntainen)	2,20 €/kerta
Pyykkipalvelu	
- vain säännöllistä kotihoitoa saaville	6,00 €/koneellinen
Asiointipalvelu	
- asiointipalvelu	13,00 €/kerta
- saattajapalvelu	23,00 €/tunti
Turvapalvelut	
- turvapalvelu	22,00 €/kk
- turvpuhelimien hälytyskäynti (kertamaksu, kotihoidon käynti asiakkaan luona, käynti klo 7-21)	13,00 €/käynti
- turvpuhelimien hälytyskäynti (kertamaksu, kotihoidon käynti asiakkaan luona, käynti klo 21-07).	18,20 €/käynti
Päivätoiminta (Rautatienpuiston päivätoiminta ja Rentukka)	
- kokopäivämaksu (sis. aamupalan, lounaan, iltapäiväkahvin ja mahd. suihkun)	15,20 €/kerta
- osapäivämaksu (sis. lounaan ja aamupala/iltapäiväkahvin)	10,20 €/kerta
- kuljetus (edestakaisin)	4,40 €/kerta
- kuljetus (yhdensuuntainen)	2,20 €/kerta

Tukipalvelumaksut tarkistetaan 1.1.2018 alkaen.

2.1.4. Omaishoidon tuen maksut

Omaishoidon tuen lakisääteinen vapaan ajalle järjestetystä hoidosta peritään 11,40 € /pv.

Maksu tarkistetaan 1.1.2018 alkaen.

3. AIKUISTEN ASUMISPALVELUT

3.1. Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen

Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen on ympärivuorokautista hoivaa ja huolenpitoa. Sitä tarjotaan Riihikodin tehostetun palveluasumisen yksiköissä, Tiilikadun kuntoutumisyksikössä sekä yksityisen tehostetun palveluasumisen yksiköissä.

Asiakasmaksut koskevat sosiaalihoitolain mukaista tehostettua palveluasumista. Vammaispalvelulain mukaisesta palveluasumisesta ja kehitysvammaisten erityishuollosta

annetun lain mukaisia asumispalveluja koskevat eri asiakasmaksusäännökset.

Tehostetussa palveluasumisessa asuvat maksavat asumisestaan vuokran, ateriamaksut, asumishuoltomaksun ja nettotulojen mukaan määritettävän hoivapalvelumaksun. Sähkökustannukset sisältyvät vuokriin. Kaupungin omien yksikköjen vuokrat määrittelee tekninen toimiala. Asumishuoltomaksuun sisältyvät siivous, pyykkihuolto, yhteiset kalusteet ja välineet, lehdet, wc- ja käsipaperit ja virkistystoiminta.

Asumispalvelun keskeytyessä yli 14 päiväksi, ei asumispalvelumaksua peritä 14 päivää ylittävältä ajalta.

Ateriapalvelut, ravintopäivä	14,00 €
Ateriapalvelut/kuukausi	426,00 €
Asumishuoltomaksu/kuukausi	96,00 €
Osavuorokautinen hoito/vrk	20,00 €

Hoitopalvelumaksu määritellään siten, että asukkaan nettotuloista vähennetään vuokra, ateriat, asumishuoltomaksu, lääkärin määräämien sv-korvattavien lääkkeiden omavastuuosuus ja käyttövarat. Käyttövara huomioidaan, mikäli säästöjä on alle 6.000 euroa. Säästöiksi katsotaan pankkitalletukset, osakkeet ja rahastot. Kiinteää omaisuutta tai asunto-osaketta ei katsota säästöiksi. Edunvalvontapalkkio huomioidaan vain, mikäli asiakas on tulojensa puolesta niin vähävarainen, että hän olisi oikeutettu maksunalennukseen.

Mikäli asiakas ei anna selvitystä tuloistaan, peritään asiakasmaksuna asiakkaan asumisyksikön todellinen hoitovuorokauden hinta. Käyttövaraa ei tällöin huomioida.

Esimerkki hoivapalvelumaksun määrittelystä:

Nettotulot	2 000,00 €
vuokra	- 400,00
ateriat	- 426,00
asumishuoltomaksu	- 96,00
lääkemenot	- 51,05
käyttövarat	- 216,00
Hoivapalvelumaksu	810,95 €

Tehostetussa asumispalvelussa olevan, välittömästi ennen asumispalvelun alkamista yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa eläneen suurempituloisen puolison tulot määräytyvät puolisoien yhteenlaskettujen tulojen perusteella. Tuloiksi huomioidaan 50 % yhteenlasketuista kuukausituloista.

Huomioon otettavat tulot:

- asukkaan nettomääräiset palkkatulot, eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet (esim. hoitotuki, veteraanilisä, ylimääräinen rintamalisä), elinkorot ja rahana suoritettava etuus (syytinki) ja muut jatkuvat henkilökohtaiset tulot (esim. säästö- ja eläkevakuutusten tuotto)
- pääomasta tai muusta omaisuudesta saatavat jatkuvat nettotulot, kuten korko-, osinko- ja vuokratulot
- maatalouden ja elinkeinotoiminnan tulot sekä metsätulot

Tulona ei huomioida:

- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat tutkimus- ja hoitokorvaukset
- rintamalisä

Mikäli asiakkaan tulot muuttuvat oleellisesti, maksua tarkistetaan. Tulosidonnaiset asiakasmaksut tarkistetaan vuosittain 1.4. alkaen.

3.2. Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen

Lyhytaikaishoitoa annetaan tehostetun palveluasumisen yksiköissä. Asiakas tuo hoitopaikkaan mukanaan omat lääkkeensä ja hoitotarvikkeensa.

Lyhytaikainen asuminen/vrk	29,00 €
Osavuorokautinen hoito/vrk	20,00 €

3.3. Palveluasuminen

Asumispalvelun maksujen määrittelyssä huomioidaan asiakkaan maksukyky ja lasketaan sosiaali- ja terveystoimelle tuleva maksuosuus palveluista. Asukkaan nettotuloista vähennetään vuokra, ateriat, hoivapalvelun maksut, lääkärin määräämien sv-korvattavien lääkkeiden omavastuuosuus ja käyttövarat. Edunvalvontapalkkio huomioidaan vain, mikäli asiakas on tulojensa puolesta niin vähävarainen, että hän olisi oikeutettu maksunalennukseen.

Asiakkaan käyttövaroiksi huomioidaan kaksi kertaa asiakasmaksuasetuksen mukainen laitoshoidon käyttövara, mikä on 216 €/kk. Käyttövara huomioidaan, mikäli on säästöjä alle 6.000 €. Asukkaat kustantavat itse terveydenhuoltomenonsa ja muut henkilökohtaiset menonsa.

Huomioon otettavat tulot:

- asukkaan nettomääräiset palkkatulot, eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet (esim. hoitotuki, veteraanilisä, ylimääräinen rintamalisä), elinkorot ja rahana suoritettava etuus (syytinki) ja muut jatkuvat henkilökohtaiset tulot (esim. säästö- ja eläkevakuutusten tuotto)
- pääomasta tai muusta omaisuudesta saatavat jatkuvat nettotulot, kuten korko-, osinko- ja vuokratulot
- maatalouden ja elinkeinotoiminnan tulot sekä metsätulot

Tulona ei huomioida:

- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat tutkimus- ja hoitokorvaukset
- rintamalisä

Mikäli asiakkaan tulot muuttuvat oleellisesti, maksua tarkistetaan. Tulosidonnaiset asiakasmaksut tarkistetaan vuosittain 1.4. alkaen.

3.4. Perhehoito

Pitkäaikaisesta perhehoidosta peritään maksu samalla tavoin kuin kohdassa 3.5 laitoshoidosta. Lastensuojelulain ja kehitysvammalain nojalla järjestetyn perhehoidon asiakasmaksuja koskevat erilliset säädökset.

Asiakasmaksulain 10 b §:n mukaan vammaisetuudet otetaan huomioon pitkäaikais-

hoidettavan tuloina asiakasmaksua määrättäessä. Vammaisetuksista annetun lain (2007/570) mukaan eläkettä saavan hoitotukea, alle 16-vuotiaan vammaistukea, 16 vuotta täyttäneen vammaistukea sekä ruokavaliokorvausta maksetaan myös silloin, kun laitoshoido kestää yli kolme kuukautta.

Lyhytaikaisen perhehoidon ja osavuorokautisen perhehoidon asiakasmaksut määräytyvät vanhusten tehostetun palveluasumisen maksujen mukaisesti.

Pitkäaikainen perhehoito	asiakasmaksulain mukainen laitoshoidon maksu
Lyhytaikainen perhehoito	29,00 €/vrk
Osavuorokautinen perhehoito	20,00 €/vrk
Omaishoitajan lakisääteisen vapaan järjestämiseksi annettava perhehoito	11,40 €/vrk

Pitkäaikaisen perhehoidon asiakasmaksut tarkistetaan 1.4. alkaen, muut maksut tarkistetaan 1.1.2018 alkaen.

3.5. Laitoshoido

Lyhytaikaishoidon laitoshoidon vuorokausihinta on 48,90 €. Maksukaton täyttymisen jälkeen vuorokausimaksu on 22,50 €.

Asiakasmaksulain mukaan pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyyn mukaan määräytyvä maksu. Maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan kuukausitulosta. Henkilökohtaiseksi käyttövaraksi tulee jäädä vähintään 108 €.

Jos pitkäaikaisessa laitoshoidossa oleva on välittömästi ennen laitoshoidon alkamista elänyt yhteistaloudessa (avio- tai avoliitto) ja hänen kuukausitulonsa ovat suuremmat kuin puolison kuukausitulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulosten perusteella. Tällöin perittävä maksu voi olla enintään 42,5 % yhteenlasketuista kuukausitulosta.

Jos molemmat puoliset ovat pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksu määritellään molemmille erikseen 85 %:n maksuperiaatteen mukaisesti.

Maksulaskelmassa huomioon otettavat tulot:

- asukkaan nettomääräiset palkkatulot, eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet (esim. hoitotuki, veteraanilisä, ylimääräinen rintamalisä), elinkorot ja rahana suoritettava etuus (syytinki) ja muut jatkuvat henkilökohtaiset tulot (esim. säästö- ja eläkevakuutusten tuotto)
- pääomasta tai muusta omaisuudesta saatavat jatkuvat nettotulot, kuten korko-, osinko- ja vuokratulot
- maatalouden ja elinkeinotoiminnan tulot sekä metsätulot

Tulona ei huomioida:

- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat tutkimus- ja hoitokorvaukset
- rintamalisä

Mikäli asiakkaan tulot muuttuvat oleellisesti, maksua tarkistetaan. Tulosidonnaiset asiakasmaksut tarkistetaan vuosittain 1.4. alkaen.

4. KEHITYSVAMMAISTEN, VAIKEAVAMMAISTEN JA ALLE 65 –VUOTIAIDEN OMAISHOIDON TUKEA SAAVIEN ASIAKASMAKSUT

Kehitysvammaisten erityishuollon palvelut ja kuljetus erityishuollon palveluihin on asiakkaalle maksutonta. Kehitysvammaisten erityishuoltona annettavassa asumispalvelussa asiakkaan maksettavaksi jäävät kuitenkin tavanomaiseen asumiseen ja elämiseen liittyvät kulut eli ns. ylläpidosta aiheutuvat kulut. Ne ovat sellaisia kustannuksia, jotka syntyvät vammasta riippumatta ja joilla ei ole yhteyttä henkilön avun ja palvelujen tarpeeseen. Ylläpitokuluihin kuuluvat vuokra, ruoka, sähkö, vesi sekä tavallisesti yhteishankintana tehtävät siivoustarvikkeet ja -materiaalit, pesu- ja puhdistusaineet, wc- ja käsipaperit, vaatehuoltoon liittyvät tarvikkeet sekä virike- ja askartelutarvikkeet. Näin ollen henkilö maksaa itse kaikki asumiseensa ja elämiseensä liittyvät normaalit menot (vuokra, ruoka, lääkkeet, vaatteet, harrastukset, hygieniatuotteet yms.).

Kehitysvammaisen henkilön ateriamaksuun sisältyvät ruuan valmistuksessa tarvittavat raaka-aineet sekä ruuan valmistuksesta ja säilyttämisestä aiheutuvat kulut silloin, kun asiakkaan erityishuoltoon ei sisälly eikä erityishuolto-ohjelmaan ole kirjattu, että asiakas osallistuu ruuan valmistukseen tai että häntä avustetaan siinä. Ateriamaksun perusteena oleviin kustannuksiin kuuluvat siten myös kustannukset, jotka aiheutuvat työvoiman, veden, energian ja kuljetusten käyttämisestä. Mikäli henkilön erityishuolto-ohjelmaan on kirjattu ja hän tosiasiallisesti osallistuu ruuan valmistukseen tai hoivahenkilöstö laittaa ruokaa yhdessä hänen kanssaan, sisältää ateriamaksu vain raaka-aineiden ja ruoan valmistukseen tarvittavan energian kustannukset.

Vammaispalvelulain mukaiseen palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut (vammasta aiheutuvat palvelut) ovat asiakkaalle maksuttomia. Niistä voidaan periä maksu silloin, kun henkilö saa niiden kustannuksiin korvausta muun lain nojalla, esimerkiksi tapaturma- tai liikennevakuutuslain tai sotilasvammalain mukaan. Asiakkaan maksettavaksi jäävät kuitenkin tavanomaiseen asumiseen ja elämiseen liittyvät kulut eli ylläpidosta aiheutuvat kulut samoin kuin kehitysvammaisten henkilöiden asumispalveluissa. Mikäli vaikeavammaisen henkilö ei kykene vammansa vuoksi valmistamaan aterioitaan, hänen ateriamaksuunsa ei sisällytetä aterioiden valmistuskustannuksia.

Työ- ja päivätoiminnassa ateriamaksu sisältää tarvittavat raaka-aineet ja ruuan valmistamisesta sekä säilyttämisestä aiheutuvat kustannukset sekä kustannukset, jotka aiheutuvat työvoiman, veden, energian ja kuljetusten käyttämisestä.

Asumispalveluissa henkilölle tulee jäädä käyttövaraa vähintään 216 €/kk.

Erityishuoltona annettavassa lyhytaikaisessa asumisessa kokopäivämaksu peritään yön yli kestävästä hoidosta kalenteripäivien mukaan. Osapäivämaksu peritään tilapäisestä päivähoitotyypistä tai muutaman tunnin kestävästä hoidosta (hoito ei kestä yön yli).

Kun kyseessä on omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikainen hoito, lasketaan hoitovuorokaudeksi 24 tunnin yhtäjaksoinen hoitajakso.

Omaishoitajan vapaan aikaisen hoidon järjestymiseksi välttämättömistä kuljetuksista ja niiden kustannuksista vastaa asiakas.

Erityishuollon kuljetusten korvaamiseen omaa autoa käytettäessä sovelletaan Kelan kilometrikorvausta oman auton käytöstä 0,20 €/km.

Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun omavastuuosuus Riihimäen kunnan alueella on paikallisliikenteen maksun mukainen ja ympäristökuntiin suuntautuvien matkojen osalta

Matkahuollon 2014 julkaiseman bussilippuhinnaston mukainen. Riihimäen kaupungin paikallisliikenteessä kuljetuspalvelun saaja matkustaa maksutta, samoin hänen tarvitsemansa avustaja. Mikäli kuljetuspalvelun saajalle joudutaan tilaamaan uusi taksikortti kadonneen tilalle, veloitetaan uudesta kortista 10 euroa.

Asumisvalmennuksen päivämaksu on sama kuin erityishuoltona annetun lyhytaikaisen asumisen maksu.

Vammaisille ja muille erityistä tukea tarvitseville henkilöille asumisohjauksena järjestettävä tuettu asuminen on maksutonta palvelua.

Asiakasmaksut 1.1.2018 alkaen:

Asumispalvelut (asiakas ei osallistu ruuan valmistukseen)	
Vuokra vuokrasopimuksen mukaan	
Ateriat / koko päivä	14,00 €
Aamupala	1,77 €
Lounas	4,67 €
Välipala/iltapäiväkahvi	1,13 €
Päivällinen	4,67 €
Iltapala	1,77 €
Ylläpitomaksu	
- vesi	10,35 €/kk
- sähkö	18,65 €/kk
- aineet ja tarvikkeet	14,00 €/kk
Asumispalvelut (asiakas osallistuu ruuan valmistukseen)	
Vuokra vuokrasopimuksen mukaan	
Ateriat / koko päivä	5,25 €
Aamupala	0,66 €
Lounas	1,75 €
Välipala/iltapäiväkahvi	0,42 €
Päivällinen	1,75 €
Iltapala	0,66 €
Ylläpitomaksu	
- vesi	10,35 €/kk
- sähkö	18,65 €/kk
- aineet ja tarvikkeet	14,00 €/kk

Lyhytaikainen asuminen erityishuoltolain perusteella (sis. lyhytaikainen perhehoito) ja asumisvalmennus	
Yli 16-vuotias/kokopäivä	31,60 €
Yli 16-vuotias/osapäivä	15,80 €
Alle 16-vuotias/kokopäivä	18,95 €
Omaishoitajan lakisääteinen vapaa	
Hoitomaksu/vrk	11,40 €
Työ- ja päivätoiminta	
Ateriamaksu (sis. lounas ja ip-kahvi)	5,20 €
Kuljetuspalvelu	
Ostavastuu/yhdensuuntainen matka	paikallisliikenteen maksu, Matkahuollon hinnasto
Paikallisliikenne	maksuton

5. LAPSIPERHEIDEN KOTIPALVELUN JA LASTENSUOJELUN MAKSUT

5.1. Lapsiperheiden kotipalvelu

Lapsiperheiden tilapäinen ja säännöllinen kotipalvelu tuotetaan palvelusetelillä, jolloin asiakas ei maksa asiakasmaksua vaan omavastuuosuuden palvelusta.

Lastensuojelun asiakkaille kotipalvelu on maksuton.

5.1.1. Tilapäinen kotipalvelu

Tilapäisestä kotipalvelusta on kyse, kun palvelujen tarve kestää alle kolme (3) kuukautta ja on alle 16 h / kuukaudessa.

Tilanteissa, joissa asiakas kieltäytyy palvelusetelistä, käytetään ostopalveluita.

Ostopalvelun maksu on 12,50 euroa/ tunti.

5.1.2. Säännöllinen kotipalvelu

Tilanteissa, joissa asiakas kieltäytyy palvelusetelistä, käytetään ostopalveluita.

Lapsiperheen säännöllisestä kotipalvelusta on kyse, kun palvelun tarve kestää yli 3 kk tai on yli 16 tuntia/kk. Ostopalveluna tuotetusta kotipalvelusta peritään palvelun määrän ja asiakkaan maksukyvyyn mukaan kuukausimaksuna seuraavan taulukon perusteella määräytyvä prosenttiosuus tuloista.

Perheen- jäsenten määrä	Tulo- rajat €	1-4 h/kk %	4,1-8 h/kk %	8,1-14 h/kk %	14,1-20 h/kk %	20,1-25 h/kk %	25,1-30 h/kk %	yli 30 h/kk %
2	1063	12	16	17	18	19	21	22
3	1667	9	12	14	15	16	17	18
4	2062	7	10	11	12	13	14	15
5	2496	6	8	9	10	11	12	13
6	2866	5	6	7	8	9	10	11

5.2. Lastensuojelun maksut

5.2.1. Vanhemmilta perittävät asiakasmaksut

Vanhemmat ovat elatusvelvollisia suhteessa alaikäisiin lapsiinsa myös sijoituksen aikana (Laki lapsen elatuksesta § 2). Kun lapsi sijoitetaan, vanhemmilta peritään elatusapu ja/tai elatustuki sekä lapsilisä. Näiden etuisuuksien perintä kerryttää lapselle itsenäistymisvaroja. Lastenvalvoja vahvistaa elatusavun ja elatustuen määrän.

Vanhemmille määritetään asiakasmaksulain 7 § 1 momentin mukainen lastensuojelun asiakasmaksu. Asiakasmaksu asetetaan, kun lapsi on sijoitettuna avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona perhehoitoon, laitoshuoltoon tai asumispalveluihin. Maksu peritään vanhempien maksukyvyyn mukaan ja se saa olla enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1–3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen. Vanhemmilta peritään myös lapsilisä ja lapselle kuuluvat etuudet. Lapsilisä ja asiakasmaksu eivät kerrytä lapsen itsenäistymisvaroja.

Vanhemmilta perittävissä maksussa otetaan huomioon huollettavien määrä ja käytettävissä olevat nettotulot elatusvelvollisuuden mukaan. Yhdessä asuville vanhemmille määritellään asiakasmaksu ja tehdään päätös yhteen laskettujen nettotulojen perusteella. Kummallekin vanhemmalla määritellään erikseen asiakasmaksu.

Huomioon otettavat tulot

Ansiotulojen lisäksi tuloina otetaan huomioon eläkkeet, elinkorot, rahana maksettavaksi määrätty syytinki, pääomasta ja muusta omaisuudesta saatavat korko-, osinko- ja vuokratulot sekä itsenäisestä ammatinharjoittamisesta ja yritystoiminnasta saatavat tulot. Lapsilisä, elatusapu ja elatustuki peritään suoraan hoidon korvaukseksi, jolloin niitä ei pidetä vanhempien tulona.

Huomioon otettavat menot

Asiakasmaksua määriteltäessä nettotuloista vähennetään asumismenojen omavastuu (vuokra/yhtiövastike, josta vähennetään mahdollinen asumistuki, asuntolainan lainanhoitokulut/kk) ja maksetut elatusavut. Vanhemman nettotuloista tehdään nk. lapsivähennys. Yhdessä asuvalta vanhemmalta vähennetään 75 €/huollettava kotona asuva lapsi/vanhempi. Yksin asuvalta vanhemmalta vähennetään 150 €/huollettava kotona asuva lapsi. Lapsivähennystä ei tehdä sijoitettujen lasten osalta.

Perittävä asiakasmaksu määritellään seuraavasti:

Nettotulot/kk vähennysten jälkeen	Perintä/kk
0 – 600 €	Maksua ei peritä
601 – 800 €	10 %
801 - 1.000 €	12 %
1.001 - 1.200 €	14 %
1.201 -	16 %

Kun vanhemmalle on määrätty taulukon mukainen asiakasmaksu ja sijoitettuja lapsia on useampia, maksua korotetaan sijoitettujen lasten lukumäärän mukaan seuraavasti:

Sijoitettuja lapsia, lkm	Korotus, %
1	Ei korotusta
2	15 %
3	30 %
4	45 %
5 tai useampi	60 %

5.2.2. Lapsen tuloista, korvauksista ja saamisista perittävä korvaus

Asiakasmaksulain 7 §:n 3 momentin mukaan lastensuojelulaisissa tarkoitetuista perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi voidaan periä kohtuullinen maksu myös lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista. Näitä tuloja ovat mm. eläke, elinkorko, avustukset, muut jatkuvat tai kertakaikkiset tulot, korvaukset tai saamiset, jotka maksetaan siltä ajalta, jonka laitoshoido tai perhehoito kestää.

Asiakasmaksuasetuksen mukaan lapsen tai nuoren tuloista, korvauksista tai saamisista perittävä korvaus saa olla enintään 1.835,20 €/kk, eikä se saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia.

Lastensuojelulain mukaan lapsen tai nuoren tuloista, korvauksista tai saamisista on varattava aina vähintään 40 % hänen itsenäistymisvaroihinsa.

6. MUUT MAKSUT

6.1. Ensikotimaksut

Aikuisilta perittävä maksu on 29,00 €/vrk.

Alle 18-vuotiailta peritään 14,50 €/vrk.

6.2. Sosiaalitoimen tilojen vuokraus

Nämä maksut koskevat kaupungin ulkopuolisia vuokraajia. Hintoihin lisätään arvonlisävero 24 %.

Riihikodin ruokasalin vuokraus 25 €/tunti.

Rautatiepuiston päivätoimintakeskuksen tilavuokra:

- Arkisin kokoustilan vuokra 20 €/tunti (+ alv 24 %)
- Lauantaina, sunnuntaina, aattopäivinä ja arkipyhinä klo 8:00 – 22:00: 210€ (+alv 24 %)
- Lauantaista klo 8:00 – 22:00 sunnuntaihin klo 8:00 – 12:00: 260€ (+alv 24 %)
- Lauantaista klo 18:00 - 22:00 sunnuntaihin klo 8:00 – 22:00: 260€ (+alv 24 %)

Vuokraaja huolehtii tilojen siivouksesta. Mikäli tiloja ei ole siivottu annettujen ohjeiden mukaisesti, peritään siivouksesta 250 € (+alv 24 %).

7. MAKSUN ALENTAMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. (AsiakasmaksulakiL 11 §).

Ensisijaisena toimenpiteenä ennen maksun alentamista edellytetään, että Kelalta on anottu ne etuudet, joihin asiakas on oikeutettu (esim. hoitotuki ja asumistuki).

Maksujen alentamisen perusteluna ei voi olla yksityisten vastaavien palvelujen käyttö. Esim. kotihoidon maksua ei voi alentaa sillä perusteella, että asiakas käyttää lisäksi yksityistä kotipalvelua.

Maksun alentamista haetaan kirjallisesti ja hakemukseen on liitettävä selvitys perheen kuukausittaisista nettotuloista ja nettomenoista kuitteineen. Alentamisen perusteena on toimeentulotukilaskelma, jossa otetaan huomioon asukkaan todelliset tulot, menot, säästöt ja varallisuus. Jos asukkaalla on pankkitalletuksia, osakkeita ja rahastoja yli 6000 euroa, maksua ei alenneta. Asiasta tehdään erillinen päätös.